

ION BURUIANĂ

Institutul de Filologie
(Chișinău)

**DOUĂ TEXTE POPULARE INEDITE
DESPRE RĂZBOIUL DE LA NISTRU**

Abstract

Celebrating 20 years of the war for the independence and territorial integrity of Moldova, in the following article the author offers the readers two popular lyric original texts on the subject, which are accompanied by a small comment. In these texts the popular poet – a simple man from the people – firmly expresses his position against this war and against those who are to blame for it.

Keywords: fire, mourning, pain, Cossacks, barbarians, armed, kill, beasts, Dubasari, guardsmen, Maracuta, burn, shoot.

Războiul din 2 martie – 29 iulie 1992 împotriva independenței și integrității teritoriale a țării noastre, declanșat de Rusia, după ce guvernul ei a declarat că recunoaște independența Republicii Moldova („Moldova Suverană”, 20 decembrie 1991, p. 1), a demonstrat încă o dată întregii lumi monstruoșitatea imperialismului rus.

Evenimentele tragice de atunci, soldate cu numeroase pierderi umane, mari daune materiale, morale etc., au dat naștere unor creații folclorice, în care cetățeanul de rând, zguduit de ceea ce se petrece, copleșit de durere și revoltat la culme, protestează vehement, acuză, condamnă și blestemă cu toată ura și mânia sa pe cei vinovați de această situație – clica de criminali de stat și de război de la Tiraspol, organizatorii, susținătorii și diriguitorii lor de la Moscova, Armata a 14-a de ocupație, ucigașii adunați de pe oriunde și trimiși cu foc și pară asupra noastră, ca, alături de alte forțe negre – venetici șovini și dușmani incurabili, oploșiți aici mai înainte, precum și cu participarea activă a unor nemernici de marcă din partea locului, să încerce a reînvia fostul imperiu sau, cel puțin, să mai rupă o bucată din teritoriul și așa trunchiat al Moldovei.

Propunem atenției cititorilor două texte poetice pe această temă, culese de noi în vara aceluiași an – 1992, de la Larisa I. Vieru, în vârstă de 60 de ani, din satul Miclești, raionul Criuleni.

Remarcăm îndeosebi ultimele două versuri ale celui de-al doilea text: „Căci pământul ce-l avem/ Nimănu-i n-avem să-l dăm!”

Iată, domnilor conducători ai republicii, poziția omului din popor, a unei simple femei de la țară în problema celor întâmplute acum două decenii în regiunea de est a Moldovei, aflată și azi sub ocupație. Inclusiv o parte din Basarabia.

În această atitudine e deșteptăciune, verticalitate, moralitate, bărbăție, demnitate, patriotism ș.a.

Iată ce ar trebui să le spuneți și Dumneavoastră șovinului D. Rogozin și stăpânilor săi, precum și celor care, contrar dreptății, corectitudinii, normelor etice și morale, nu mai zicem de bun-simț, vehiculează din nou cu multă obrăznicie ideea federalizării (adică transnistriizării) Republicii Moldova, celor veșnic nesătui, care până și noaptea, când dorm, nu visează nimic altceva decât acaparări de teritorii și bunuri străine.

Judeca-i-ar domnul sfânt

Foaie verde de-o lalea,
A sosit primăvara,
Pe câmpii – cu vioarele
Și-n țară – cu foc și jele,
De care avem durere
De la străinii cazaci
Ce-s barbari și înarmați.
Pe pământul strămoșesc
Se sting viețe omenești:
Neucid surori și frați,
Tineri și nevinovați;
Judeca-i-ar Domnul sfânt –
Să-i șteargă de pe pământ
Cum se șterg norii de vânt;
Să n-aibă loc de-ngropat,
Nici copii de sărutat.
Du-i-i, Doamne, prin pustie,
Pe la noi să nu mai vie,
Așa fiare blestemate
Ce-au sosit la noi prin sate.

La podul din Dubăsari

Frunză verde de stejar,
La podul din Dubăsari
Avem foc, avem pojar,
Aprins de gardiști, cazaci

De Măr'cuță¹ înarmați
Cu tunuri și arme grele,
Ne ard satele cu ele,
Ne-mpușcă surori și frați,
Copilași nevinovați.
Stau căsuțele dăr'mate,
Grădinile – nelucrate
Și mame refugiate.
Băștinași' -s împușcați,
De mâni cu sârmă legați
Și în Nistru aruncați.
Curge Nistru-ncet la vale,
Obosit și plin de jale,
Că i-i apa înspumată,
Cu sânge amestecată,
Venin negru, închegat
De la străini adunat
Și-n Moldova revărsat.
Doamne sfinte, te-aș ruga
Din toată inima mea
S-ascuți rugămintea mea:
Dușmanii să-i îmblânzești,
De ei să ne părăsești,
Că ne-ajunge, – am suferit
Fără ca să fi greșit.
Du-i-i, Doamne, prin pustie,
Pe la noi să nu mai vie,
Căci pământul ce-l avem
Nimănui n-avem să-l dăm!

¹ Grigore Mărăcuță – odios exponent al separatismului de la Tiraspol, unul dintre principalii aliați și complici ai criminalului Igor Smirnov în uzurparea orânduirii constituționale a Republicii Moldova în Transnistria; între anii 1991-2005 – președinte al parlamentului așa-numitei r.m.n. Pentru infracțiunea sa excepțional de gravă – atentat la securitatea statului – încă netras la răspundere penală.

Distins cu cele mai înalte decorații ale republicii secesioniste („Ordinul Republicii”, „Ordinul de onoare” ș.a.), iar de către cei, interesele cărora le-a apărat și promovat aici cu osârdie, făcut doctor în drept, profesor, academician al Academiei Ruse de Științe ale Naturii etc.